

**AKCIONOI PLAN ZA BORBU PROTIV
KORUPCIJE U LOKALNOJ SAMOUPRAVI
(2014-2015)**

Plav

I UVODNI DIO

Strategijom za borbu protiv korupcije i organizovani kriminal za period 2010 – 2014 i Inoviranim akcionim planom za sprovođenje Strategije borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala koji je Vlada Crne Gore donijela u julu 2011. godine, za oblast lokalne samouprave utvrđeni su strateški ciljevi, mjere, aktivnosti, nosioci aktivnosti, rokovi i indikatori uspješnosti realizacije mjera i aktivnosti za borbu protiv korupcije na lokalnom nivou.

Navedenim dokumentima, između ostalih, utvrđena je i mjera kojom je predviđena obaveza usklađivanja lokalnih AP sa sektorskim AP, Strategijom za borbu protiv korupcije i organizovani kriminal i Inoviranim AP (Mjera: „Uskladjeni lokalni AP sa sektorskim AP, Strategijom za borbu protiv korupcije i organizovani kriminal i IAP”).

U cilju realizacije navedene mjere, formirana je Radna grupa sa zadatkom da pripremi Model usklađenog akcionog plana u čijem sastavu su bili predstavnici: Lokalne samouprave, odbornici, MUP-a, ugledni građani.

Finansijska podrška za izradu Modela

Izrada Modela usklađenog LAP finansijski je podržana od strane Misije OEBS-a u Crnoj Gori.

Sadržaj Modela usklađenog Akcionog Plana za borbu protiv korupcije u lokalnoj samoupravi

U izradi Modela usklađenog Akcionog plana pošlo se od strateških ciljeva utvrđenih Strategijom za borbu protiv korupcije i organizovani kriminal za period 2010 – 2014 i Inoviranim akcionim planom za sprovođenje Strategije borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala (jul 2011. godine), kao i od mjera i aktivnosti koje su za lokalnu samoupravu utvrđene Modelom borbe protiv korupcije u lokalnoj samoupravi u oblasti uređenja prostora i izgradnje objekata.

U definisanju mjera i aktivnosti, takođe uzeti su u obzir i novi propisi koji imaju za cilj eliminisanje i sprječavanje korupcije na državnom i lokalnom nivou, kao što su: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, Zakon o državnim službenicima i namještenicima, Zakon o unapređivanju poslovnog ambijenta, Zakon o slobodnom pristupu informacijama i dr, kao i niz strateških i drugih dokumenata koji imaju za cilj jačanje lokalne samouprave i izgradnju njenih kapaciteta, kao i onih kojima se utvrđuju standardi javne etike koje treba da ispuni lokalna samouprava u ostvarivanju postavljenih reformskih ciljeva da bi postala „dobra lokalna samouprava”.

Modelom usklađenog AP, u okviru svakog od sljedećih strateških ciljeva, utvrđene su mjere i aktivnosti, nosioci aktivnosti, rokovi za realizaciju i indikatori postignutih rezultata.

Strateški ciljevi u okviru kojih se utvrđuju mjere i aktivnosti Modelom:

1. Povećan stepen odgovornosti i profesionalizma rada lokalne samouprave
2. Poboľšana transparentnost u procesu planiranja, donošenja akata i njihovom sprovođenju uz poštovanje principa participativnosti
3. Pojačana unutrašnja i spoljašnja kontrola rada lokalne samouprave
4. Jačanje integriteta jedinica lokalne samouprave i primijenaetički standardi u lokalnoj samoupravi
5. Stvaranje uslova i podsticanje civilnog i privatnog sektora da se uključe u borbu protiv korupcije na lokalnom nivou
6. Monitoring lokalnog akcionog plana za borbu protiv korupcije

Svakako da napori državnih organa, organa lokalne samouprave, međunarodnih organizacija i drugih subjekata koji djeluju na ovom planu ne mogu dati željene rezultate u suzbijanju i eliminisanju korupcije u lokalnoj samoupravi ukoliko građani i svi subjekti u lokalnoj zajednici nijesu uključeni ili ne podržavaju njihove napore u realizaciji utvrđenih antikorupcijskih mjera i aktivnosti. Stoga je Modelom AP ovom pitanju dat puni značaj na način što su, u okviru definisanih konkretnih antikorupcijskih mjera i aktivnosti nadležni organa opštine dužni da u njihovoj realizaciji uključe civilni sektor, nevladine organizacije i privatni sektor, kao i sve druge zainteresovane grupe i organizacije u lokalnoj zajednici, kako bi se stvorio povoljni ambijent i uslovi za organizacione promjene i izgradnju nove kulture rada i ponašanja u lokalnoj samoupravi.

Za sprovođenje usklađenog AP u lokalnoj samoupravi odgovorni su svi organi u lokalnoj samoupravi, a posebno oni organi u čijem djelokrugu rada su utvrđene obaveze i odgovornost za implementiranje reformskih i antikoruptivnih zakonskih propisa i za ostvarivanje ključnih principa na kojima se zasniva sistem lokalne samouprave, transparentnost rada, učešće građana u procesu donošenja odluka i utvrđivanju lokalnih javnih politika i drugih.

Ovim dokumentom, kao što je to bilo predviđeno Modelom Program borbe protiv korupcije u lokalnoj samoupravi i Modelom Akcionog plana za borbu protiv korupcije u lokalnoj samoupravi, ključno tijelo za monitoring, izvještavanje i evaluaciju svakog lokalnog Akcionog plana je Tim/Komisija koju će formirati predsjednik opštine. Ovo tijelo dužno je da prati i izvještava predsjednika opštine, skupštinu opštine kao i nadležno radno tijelo - Komisiju koju je formirao ministar unutrašnjih poslova za praćenje realizacije mjera i aktivnosti iz AP jedinica lokalne samouprave.

Modelom usklađenog akcionog plana nijesu predviđena sredstva za realizaciju istih, već je to ostavljeno jedinicama lokalne samouprave da svojim Akcionim planovima, a u zavisnosti od sopstvenih prilika i aktivnosti koje utvrde u sopstvenom akcionom planu, sačine procjenu sredstava koja su im potrebna za sprovođenje mjera i aktivnosti utvrđenih u istom dokument, dodavanjem posebne kolone pod nazivom „potrebna sredstva”.

STRATEŠKI CILJ	MJERA	AKTIVNOST	NOSILAC AKTIVNOSTI	ROK	INDIKATORI OSTVARENIH REZULTATA
1. Povećan stepen odgovornosti i profesionalizma rada lokalne samouprave	1. Implementacija Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata	1. Izrada i donošenje Prostornog urbanističkog plana opštine 2. Izrada i donošenje druge planske dokumentacije	- Nadležni organ lokalne uprave - Predsjednik opštine - Skupština opštine - Drugi identifikovani nosioci pojedinih aktivnosti (organi lokalne uprave, službe, agencije i javna preduzeća)	Kontinuirano	- Donijet PUP opštine - Broj i vrsta donijetih lokalnih planskih dokumenata
	2. Utvrđivanje stanja u prostoru i preduzimanje pripremnih aktivnosti radi implementacije Zakona o legalizaciji neformalnih objekata	3. Detaljno snimanje prostora radi utvrđivanja postojećeg stanja	- Nadležni organ lokalne uprave	Kontinuirano	- Izvještaj o stanju u prostoru u pogledu bespravno izgrađenih objekata - Pregled aktivnosti sa rokovima i nosiocima aktivnosti u sprovođenju Zakona o legalizaciji neformalnih objekata
		4. Izrada sveobuhvatne analize o stanju na terenu sa odgovarajućim podacima o vrstama objekata - horizontalno i vertikalno predstavljanje prostora sa objektima 5. Izvještavati o situaciji na terenu u skladu sa sprovođenjem planske dokumentacije	- Nadležni organ lokalne uprave	Kontinuirano	- Urađena analiza - Sačinjeni izvještaji o situaciji na terenu u skladu sa sprovođenjem planske dokumentacije
		6. Donijeti interni plan obuka zaposlenih u nadležnom organu lokalne uprave za uređenje prostora i izgradnju objekata/priprema za implementaciju Zakona o legalizaciji neformalnih objekata	- Nadležni organ lokalne uprave u saradnji sa nadležnim organom državne uprave za uređenje prostora i izgradnju objekata i ZOCC		- Donijet interni Plan obuka
	3. Pобољшanje опште инфраструктуре u cilju implementacije informacionog sistema opštine	7. Uvesti i dalje razvijati informacione sisteme u svim organima i drugim identifikovanim nosiocima pojedinih aktivnosti	- Informacioni centar opštine - Nadležni organi lokalne uprave - Predsjednik opštine	Kontinuirano	- Broj uvedenih i unaprijeđenih informacionih sistema
	4. Preduzimanje aktivnosti radi	8. Identifikovati oblasti u kojima postoje biznis barijere	- Nadležni organi lokalne uprave	IV kvartal 2014. godine	- Indetifikovane oblasti u kojima postoje biznis barijere

	utvrđivanja postojanja biznis barijera u svim oblastima iz nadležnosti opštine	9. Donijeti plan mjera i aktivnosti za eliminisanje biznis barijera	- Savjet za razvoj i zaštitu lokalne samouprave		- Donijet plan mjera i aktivnosti za eliminisanje biznis barijera
	5. Obezbeđivanje slobodnog pristupa informacijama	10. Izraditi vodiče za slobodan pristup informacijama 11. Izraditi obrazce za slobodan pristup informacijama 12. Organizovati obuke za službenike o primjeni Zakona o slobodnom pristupu informacija	- Organi lokalne uprave, - Predsjednik Opštine - Skupština opštine	Kontinuirano	- Broj donijetih rješenja o slobodnom pristupu informacija - Broj izvještaja o sprovođenju zakona - Broj izjavljenih žalbi zbog ćutanja administracije - Broj podnijetih tužbi zbog ćutanja administracije u ovoj oblasti - Broj spovedenih obuka - Broj obučenih službenika
	6. Informisanje korisnika o vrstama usluga koje pruža opština	13. Izraditi i publikovati, za korisnike usluga, Vodič/Priručnik (o vrstama usluga, procedurama, troškovima, žalbi i dr.) u cilju efikasnog pružanja usluga, poštovanja administrativnih procedura i dobre informisanosti korisnika	- Nadležni organ lokalne uprave - Drugi subjekti - NVO i dr.	Kontunuirano	Urađen i publikovan Vodič/Priručnik za korisnike
14. Distribuirati Vodič/Priručnik		- Broj distribuiranih Vodiča/Priručnika - Broj mjesta na kojima su distribuirani			
15. Donijeti nove propise ili izmjene i dopune postojećih u cilju pojednostavljivanja procedura		- Broj održanih zajedničkih sastanaka povodom donošenja novih propisa ili izmjena i dopuna postojećih - Broj donijetih i objavljenih novih propisa/odluka ili o izmjenama i dopunama postojećih			
7. Poboľjšati komunikaciju između nadležnih organa lokalne uprave i javnih službi i građana - obezbijediti da korisnici usluga dobiju sve potrebne informacije, podnose zahtjeve i dobijaju upravne i druge akte na jednom mjestu	16. Uspostaviti građanski biro/jedan šalter 17. Unaprijediti funkcije građanskog biroa (e-uprava) 18. Uvesti direktne telefonske linije - dežurne telefone za davanje informacija i prijavljivanje nepravilnosti radu organa/službenika i namještenika	- Nadležni organi - Predsjednik opštine	Kontinuirano	- Ustanovljen građanski biro - Unaprijeđen građanski biro sa brojem i novim vrstama funkcija - Uvedene telefonske linije - Broj predmeta koji su inicirani putem dobijenih informacija preko uvedene telefonske linije - Broj poziva i broj dobijenih povratnih informacija	
	19. Uvesti mehanizme za podnošenje žalbi/pritužbi na rad organa i službi radi	- Nadležni organi i službe	Kontinuirano	- Revidirani ili uvedeni novi mehanizmi za podnošenje žalbi/pritužbi građana	

		utvrđivanja neefikasnosti u radu istih i/ili zaposlenih (sandučići, knjige za žalbe...)			
	8. Poboljšati komunikaciju između organa državne uprave i nadležnih organa lokalne uprave i javnih službi	20. Organizovati zajedničke sastanka, okruge stolove, seminare, zajedničke radne grupe i dr.	- Organi lokalne uprave - Javne službe koje osniva opština	Kontinuirano	- Broj obraćanja nadležnih organa lokalne uprave i javnih službi, koje osniva opština, organima državne uprave - Broj organizovanih zajedničkih sastanaka, okruglih stolova, seminara, zajedničkih radnih grupa i dr.
	9. Organizovati obuke na teme: izrada i donošenje plana integriteta; primjena etičkih kodeksa u lokalnoj samoupravi; borba protiv korupcije na lokalnom nivou; razvoj informacionih sistema i dr.	21. Donijeti Plan obuka 22. Realizovati obuke shodno potrebama zaposlenih u opštini 23. Kontinuirano pratiti procese obuka i sprovođenje analiza potreba za obukama zaposlenih 24. Donijeti Plan ličnog razvoja i praćenje istog za svakog zaposlenog	- Jedinica za upravljanje ljudskim resursima u opštinama (u saradnji sa UZK, ZOČG i MUP-om) - Predsjednik opštine - Skupština opštine	Kontinuirano	- Donešen Plan obuka za zaposlene - Broj i vrsta realizovanih obuka shodno potrebama zaposlenih u opštini - Izvještaj sprovođenju plana obuka - Donešen plan ličnog razvoja
	10. Organizovanje obuka za izradu i upravljanje projektima koji se finansiraju od strane međunarodnih institucija i organizacija	25. Formirati tim za izradu i upravljanje projektima i sprovođenje adekvatnu obuku članova tima	- Predsjednik opštine - Jedinica za upravljanje ljudskim resursima - Drugi subjekti	Kontinuirano	- Formiran Tim - Sprovedene obuke, broj i vrsta obuka
	11. Uspostaviti sistem ocjenjivanja radnog učinka i sistem napredovanja i nagrađivanja prema rezultatima rada	26. Primijeniti zakonska rješenja o ocjenjivanju radnog učinka zaposlenih 27. Uvesti sistem napredovanja i nagrađivanja prema rezultatima rada (uključujući i materijalni stimulans) koji će motivisati zaposlene na postizanje boljih rezultata rada	- Starješina organa lokalne uprave i rukovodilac službe	Kontinuirano	- Postojanje godišnjih ocjena za svakog zaposlenog - Izvještaj o napredovanju zaposlenih - Broj nagrađenih zaposlenih - Iznos finansijskih sredstava po osnovu nagrađivanja
	12. Jačati odgovornost rukovodeće strukture i zaposlenih	28. Ažurirati opis poslova i zadataka za svako radno mjesto 29. Donijeti jasne smjernice od strane rukovodeće strukture za postupanje	- Starješine organa lokalne uprave		- Donijet pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, sa ažuriranim opisom svakog radnog mjesta i jasno utvrđenim uslovima za svakog službenika/namještenika - Opis posla za svakog službenika i

		<p>lokalnih službenika i namještenika</p> <p>30. Definirati ciljeve i očekivane rezultate</p>			<p>namještenika koje svaki zaposleni ima pri ruci u svakodnevnom radu</p>
<p>2. Poboļšana transparentnost u procesu planiranja donošenja akata i njihovom sprovođenju uz poštovanja principa participativnosti</p>	<p>13. Građansko planiranje potreba i budžetskih sredstava</p>	<p>31. Povećati stepen informisanja građana u pripremi utvrđivanja lokalnih javnih politika</p> <p>32. Sprovesti istraživanja o potrebama građana</p> <p>41. Odrediti oblike učešća građana u procesu konsultovanja</p> <p>33. Odrediti lice/tim za organizovanje konsultovanja i identifikovati ciljne grupe, u zajednici, na koje će uticati utvrđivanje javne politike</p>	<p>- Nadležni organi lokalne uprave</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>- Broj održanih konsultacija, javnih rasprava</p> <p>- Broj učesnika na javnim raspravama</p> <p>- Fokus grupe – broj i vrsta</p> <p>- Sačinjen Izvještaj o broj prispjelih i prihvaćenih predloga, primjedbi sugestija</p> <p>- Broj sprovedenih istraživanja putem ankete/intervjua i dr, broj ispitanika i dobijenim rezultatima</p> <p>- Broj uključenih nevladinih organizacija</p> <p>- Broj sprovedenih istraživanja putem specijalizovanih agencija za istraživanje javnog mnjenja</p>
	<p>14. Motivisanje građana da se aktivno uključe u proces izrade i donošenja akata, praćenje i kontrolu rada opštine</p>	<p>34. Sprovesti planirane oblike učešća građana</p> <p>35. Razmotriti primjedbe, sugestije i inicijative građana i sačiniti izvještaj o tome</p> <p>36. Dati povratnu informaciju građanima (pismeno, putem web stranice ili sredstvima javnog informisanja)</p> <p>37. Istraživati stavove građana o prioritetima i potrebama za finansiranje iz lokalnog budžeta putem anketa na reprezentativnom uzorku</p> <p>38. Izraditi bilans potreba i interesa građana na osnovu rezultata istraživanja stavova građana</p>	<p>- Nadležni organi lokalne uprave</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>- Broj održanih konsultacija, javnih rasprava</p> <p>- Broj učesnika na javnim raspravama</p> <p>- Fokus grupe – broj i vrsta</p> <p>- Sačinjen Izvještaj o broj prispjelih i prihvaćenih predloga, primjedbi sugestija</p> <p>- Broju sprovedenih istraživanja putem ankete/intervjua i dr, broj ispitanika i dobijenim rezultatima</p> <p>- Broj uključenih nevladinih organizacija</p> <p>- Broj sprovedenih istraživanja putem specijalizovanih agencija za istraživanje javnog mnjenja</p>

	15. Jačanje svijesti građana o značaju građanske kontrole planiranja i realizacije budžeta - promo kampanja	39. Utvrditi i primijeniti nove mehanizme za učešće građana	- Nadležni organi lokalne uprave	Kontinuirano	<ul style="list-style-type: none"> - Poziv na javne rasprave /tribine održane fokus grupe urađeni pamfleti , brošure - Oglašavanje na lokalnim sredstvima informisanja i /ili putem plakata - Radne posjete mjesnim zajednicama radi upoznavanja sa njihovim potrebama , prioriteta problemima i sl. - Broj i vrsta distribuiranog promo materijala, broj gostovanja u lokalnim medijima, tv i radio programima i dr.
	16. Organizovanje javnih rasprava i okruglih stolova za nacrt zakona i opštinske akte	<p>40. Održavati javne rasprave, okrugle stolove na nacrt zakona kojima se utvrđuju položaj, prava i obaveze opštine</p> <p>41. Održavati javne rasprave o svim opštinskim propisima kojima se utvrđuju prava i obaveze građana</p>	- Nadležni organi lokalne uprave	Kontinuirano	<ul style="list-style-type: none"> -Broj javnih i stručnih rasprava i okruglih stolova o nacrtima zakona organizovanim u opštini - Broj datih i usvojenih primjedbi i sugestija - Broj javnih i stručnih rasprava po opštinskim propisima - Broj datih i broj usvojenih primjedbi
	17. Povećanje transparentnost rada organa lokalne uprave	<p>42. Informisati građane i zainteresovane subjekte (mjesne zajednice, privatni sektor, NVO i dr.) o izradi programa i planova rada organa lokalne uprave radi davanja prijedloga, sugestija i/ili inicijativa</p> <p>43. Uključiti predstavnike zainteresovanih subjekata u zajednici u sastav radnih grupa u pripremi programa i planova</p>	<p>- Nadležni organi lokalne uprave</p> <p>-Komisija za praćenje lokalnih AP</p>	Kontinuirano	<ul style="list-style-type: none"> - Broj i vrste informacija o programima i planovima i njihova dostupnost zainteresovanim subjektima - Broj predstavnika zainteresovanih subjekata u radnim grupama -Broj promotivnih kampanja o promociji principa participativnosti
	18. Jačanje uloge mjesnih zajednica	<p>45. Izraditi obrasce odluka i drugih akata koje donose organi mjesne zajednice</p> <p>46. Izraditi model godišnjeg programa aktivnosti mjesne zajednice</p> <p>47. Izraditi Odluku o mjesnim zajednicama u skladu sa novim Zakonom o teritorijalnoj organizaciji crne Gore</p>	Nadležni organ lokalne uprave	Kontinuirano	<ul style="list-style-type: none"> - Urađeni obrasci odluka i drugih akata koje donose organi mjesne zajednice - Urađen model godišnjeg programa aktivnosti mjesne - Izrađena/donjeta odluke o mjesnim zajednicama

	19. Afirmisanje instituta "slobodna stolica" u radu skupštine	48. Unaprijediti Poslovnik skupštine	Skupština opštine	IV kvartal 2014. godine	Donijet Poslovnik skupštine kojim se propisuje način i postupak učešća predstavnika NVO u radu skupštine
		49. Primijeniti odredbe Poslovnika skupštine za učešće predstavnika NVO		Kontinuirano	<ul style="list-style-type: none"> - Broj predstavnika NVO koje su učestvovala u radu skupštine - Broj održanih sjednica u cijem radu su učestvovali predstavnici NVO - Broj prijedloga i sugestija datih na sjednicama skupštine - Ustanovljena evidencija o učešću
3. Pojačana unutrašnja i spoljašnja kontrola rada lokalne samouprave	20. Uspostavljanje efikasnog i transparentnog sistema unutrašnje kontrole rada organa lokalne uprave i drugih identifikovanih nosilaca pojedinih aktivnosti	50. Osnovati organizacionu jedinicu za unutrašnju kontrolu/Službu za unutrašnju reviziju (izvršiti zapošljavanje odgovarajućeg kadra, obezbijediti sprovođenje obuka i tehničko opremanje)	- Predsjednik opštine	IV kvartal 2014. godine	Osnovana organizaciona jedinica, zaposlen potreban broj službenika, Broj sprovedenih obuka Obezbijedena tehnička oprema
	21. Vršenje budžetske kontrole	51. Sprovoditi nadzor nad izvršenjem budžeta i namjenskim trošenjem sredstava	- Nadležno radno tijelo skupštine	Najmanje jednom u 6 mjeseci od strane nadležnog radnog tijela	Izveštaj o sprovedenom nadzoru nad izvršenjem budžeta i namjenskim trošenjem sredstava koji je dostupan javnosti
		52. Sprovoditi reviziju od strane nezavisne revizorske institucije	Državna revizorska institucija	Najmanje jednom godišnje i po potrebi od strane Državne revizorske institucije ili druge eksterne revizorske institucije izabrane po sistemu javnih nabavki	Objavljen revizorski izvještaj na sajtu opštine
		53. Uvesti i/ili unaprijediti web stranicu opštine 54. Objavljivati zaključene ugovore o angažovanju sredstva iz budžeta; odluka o dodjeli poslova- usluga po sistemu javnih nabavki;	Nadležni organi opštine Informacioni centar opštine		<ul style="list-style-type: none"> - Uspostavljen i/ili unapređen informacioni portal opštine - Broj objavljenih dokumenata na web stranici: zaključenih ugovora; odluka o dodjeli poslova –usluga; odluka o raspolaganju imovinom; - Broj objavljenih tendera o javnim

		odluka o raspolaganju imovinom; zaključenim sporazumima; planovima i aktivnostima opštine; dozolama i dr.			nabavkama; - Broj objavljenih informacija o planovima i aktivnostima opštine - Broj objavljenih građevinskih dozvola
	22. Vršenje upravnog nadzora od strane organa lokalne uprave nad radom javnih službi čiji je osnivač opština	55. Kontinuirano sprovoditi: - inspekcijski nadzor - nadzor nad zakonitošću rada javnih službi	- Nadležni organi lokalne uprave	Kontinuirano	- Broj izvještaja dostavljenih Predsjedniku opštine
	23. Efikasno i efektivno upravljanje javnim nabavkama	56. Ustanoviti transparentne procedure o javnim nabavkama u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama	- Nadležni organi ops - Komisija za javne nabavke	Kontinuirano	- Izvještj o analizi i reviziji javnih nabavki (sa aspekta rizika od korupcije)
		57. Upoznati javnost i zainteresovane grupe sa procedurama	- Nadležni organi opštine - Komisija za javne nabavke	Kontinuirano	- Rezultati analize i revizije prezentovani javnosti - Rezultati analize i revizije se koriste radi sprovođenja korekcija
	24. Učešće javnosti-eksterna kontrola od strane građana i drugih subjekata u zajednici	58. Održavati javne rasprave i organizovati druge oblike učešća građana radi razmatranja nacrtu budžeta	Nadležni organ lokalne uprave	Kontinuirano	- Broj održanih javnih rasprava i drugih oblika učešća građana u razmatranju nacrtu budžeta - Sačinjen i publikovan izvještaj o javnoj raspravi i drugim oblicima učešća građana u razmatranju nacrtu budžeta
59. Izraditi promotivne materijale -brošure (tzv. budžet bez muke)		Informacioni centar	- Urađena brošura – broj - Broj distribuiranih brošura		
60. Izraditi, publikovati i distribuirati informacije o prihodima i rashodima opštine kao i završnih računa, nalaza revizorskih institucija i dr.		- Nadležni organ lokalne uprave Informacioni centar	- Objavljen izvještaj o prihodima i rashodima opštine, završnom računu i nalazi revizorskih institucija		
	25. Jačanje uloge Savjeta za razvoj i zaštitu lokalne samouprave	61. Razmatrati pitanja koja su od značaja za rad i funkcionisanje organa lokalne samouprave organa lokalne uprave i javnih službi	Savjet za razvoj i zaštitu lokalne samouprave u saradnji sa nadležnim organima	Kontinuirano	- Broj razmatranih pitanja iz nadležnosti savjeta - Broj podnijetih prijedloga organima opštine i državnim organima - Sačinjen izvještaj , učinjen dostupan javnosti
		62. Obezbijediti zaštitu prava lokalnog stanovništva podnošenjem prijedloga organima opštine i nadležnim državnim organima	- Savjet za razvoj i zaštitu lokalne samouprave u saradnji sa nadležnim organima	Kontinuirano	- Broj podnijetih prijedloga za zaštitu prava lokalnog stanovništva

		63. Inicirati i/ili donošenje propisa kojima se utvrđuju prava i obaveze građana			- Broj podnijetih inicijativa i/ili prijedloga za donošenje propisa	
		64. Sprovesti analizu lokalnih propisa po pitanju postojanja biznis barijera			- Sačinjena analiza propisa u vezi sa biznis barijerama	
		65. Podnositi izvještaj skupštini opštine o svom radu i upoznavati javnost o tome		Godišnje	- Sačinjen i podnjet izvještaj skupštini opštine - Javnost upoznata o radu Savjeta	
4. Jačanje integriteta jedinica lokalne samouprave i primijena etički standardi u lokalnoj samoupravi	26. Donošenje Plana Integriteta	66. Formirati radnu grupu	- Predsjednik opštine - Radna grupa u saradnji sa starješinama organa lokalne uprave i rukovodiocima službi i zaposlenima	I V kvartal 2014. godine - IV kvartal 2015. godine	- Formirana radna grupa - Sačinjena analiza kvaliteta regulative i dr. - Sačinjena analiza rizika - Donijet Plan integriteta - Usvojen i izvještaj o sprovođenju plana integriteta	
		67. Sačiniti analizu o kvalitetu regulative, kadrova i procesa u praksi na nivou opštine				
	68. Sačiniti analizu rizika svakog radnog mjesta i opštine kao institucije					
	27. Afirmisanje i primjena standarda javne etike	69. Sprovesti procjenu i/ili samoprocjenu o primjeni standarda	- Organi lokalne uprave - Predsjednik opštine u saradnji sa ZOČG-om i drugim institucijama i organizacijama			- Izvještaj o procjeni i/ili samoprocjeni
		70. Donijeti Etičke kodekse	Skupština opštine	Kontinuirano	Donijeti etički kodeksi Donijete odluke o osnivanju etičkih komisija Formirane etičke komisije	
71. Donijeti odluke o osnivanju Etičkih komisija						
72. Formirati etičke komisije (izabrati članove etičkih komisija)						
		73. Uključiti kategorije "najbolja praksa u borbi protiv korupcije" u Program „Najbolje prakse u lokalnoj samoupravi u Crnoj Gori“	- ZOČG i MUP u saradnji sa međunarodnim organizacijama		- Sprovođenje Programa „Najbolje prakse u lokalnoj samoupravi u Crnoj Gori“ - Broj dodijeljenih nagrada za "Najbolje prakse u lokalnoj samoupravi u Crnoj Gori"	
5. Stvaranje uslova i podsticanje civilnog i privatnog sektora da se uključe u borbu protiv korupcije na lokalnom nivou	28. Unapređenje saradnje organa opštine sa građanima, NVO i privatnim sektorom u borbi protiv korupcije	74. Organizovati zajedničke sastanke radi upoznavanja sa značajem uključivanja u borbu protiv korupcije	- Organi lokalne uprave NVO - Privatni sektor	Kontinuirano	- Broj održanih zajedničkih sastanaka - Broj inicijativa građana i NVO	
		75. Organizovati zajedničke aktivnosti u realizaciji mjera utvrđenih akcionim planom za borbu protiv korupcije	- Organi lokalne uprave NVO Privatni sektor	Kontinuirano	- Broj zajedničkih aktivnosti u cilju realizacije utvrđenih mjera	

	29. Povećan stepen saradnje sa privatnim sektorom	76. Organizovati periodične sastanke sa privatnim sektorom na temu uređenja prostora i izgradnje objekata i razmatrati inicijative, prijedloga i sugestija privatnog sektora u procesu izrade planske dokumentacije i dostavljati povratne informacije	- Nadležni organi lokalne uprave i drugi nosioci aktivnosti u ovoj oblasti	Kontinuirano	- Broj organizovanih sastanaka - Sačinjen izvještaj o prispjelim inicijativama, primjedbama i sugestijama brojem primljenih i brojem prihvacenih primjedbi - Broj prihvaćenih inicijativa, primjedbi i sugestija - Broj anketa (broj ispitanika, nalazi ankete, rezultati)
	30. Ostvarivanje i razvoj saradnje sa NVO sektorom	77. Organizovati periodične sastanke sa predstavnicima NVO sektora po pitanjima uređenja prostora i izgradnje objekata 78. Razmatrati inicijative, prijedloga i sugestija NVO sektora u procesu izrade planske dokumentacije i dostavljati povratne informacije 79. Usvajanje Sporazuma o saradnji Skupštine opštine i nevladinih organizacija 80. Usvajanje odluke o savjetu za saradnju lokalne samouprave sa nevladinim organizacijama 81. usvajanje odluke o načinu i postupku učešća lokalnog stanovništva u vršenju javnih poslova 82. Usvajanje odluke o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstava nevladinih organizacija	- Nadležni organ lokalne uprave - Savjet za saradnju lokalne uprave i nevladinih organizacija	Kontinuirano	- Broj održanih sastanaka sa NVO sektorom - Sačinjen izvještaj o prispjelim inicijativama, primjedbama i sugestijama brojem primljenih i brojem prihvacenih primjedbi - Broj podnesenih i uvažanih predloga, sugestija i njihova realizacija - Usvojen Sporazuma o saradnji Skupštine opštine i nevladinih organizacija - Usvojena odluko o savjetu za saradnju lokalne samouprave sa nevladinim organizacijama - Usvojena odluka o načinu i postupku učešća lokalnog stanovništva u vršenju javnih poslova - Usvojena odluke o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstava nevladinih organizacija
6. Monitoring i evaulacija lokalnog akcionog plana	31. Izvještavanje o realizovanim/nerealizovanim mjerama	83. Pripremati odgovarajuće izvještaja za predsjednika opštine i skupštinu	- Nadležni organi lokalne uprave	III-IV kvartal 2014. godine	Izvještaj za predsjednika opštine i za skupštinu

	32. Praćenje realizacije mjera i aktivnosti i utvrđivanje postignutih rezultata	84. Imenovati članove tima/komisije za praćenje realizacije mjera i aktivnosti utvrđenih Akcionim planom za borbu protiv korupcije	- Predsjednik opštine	U roku od 30 dana od donošenja AP za borbu protiv korupcije	- Imenovani članovi tima/komisije
85. Informisati javnost o donošenju, mjerama i aktivnostima utvrđenim Akcionim planom za borbu protiv korupcije u lokalnoj samoupravi		- Komisija/Radni tim	Kontinuirano	- Informacija postavljena na web sajtu , informativni materijal pripremljen i distribuiran , gostovanja na lokalnim medijima i dr.	
86. Podnositi timu/komisiji periodično (kvartalno) izvještaje o realizaciji mjera i aktivnosti iz Akcionog plana za borbu protiv korupcije		- Organi lokalne uprave i javne službe	Kvartalno	- Izvještaji blagovremeno podnijeti	
87. Informisati medije o preduzetim aktivnostima i realizovanim mjerama iz akcionog plana za borbu protiv korupcije		- Tim/komisija	Namjanje 2 puta godisnje	- broj održanih sjednica sa medijima - Broj održanih konferencija - Gostovanje na lokalnim medijima - Broj informacija dostavljenih medijima u pisanoj formi	